

INNOVATION FOR SOCIETY

EXCELLENTIEPROGRAMMA

Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur
www.ugent.be

Doelstelling

De faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur wil haar studenten de mogelijkheid bieden om deel te nemen aan een éénjarig extracurriculair excellentieprogramma dat zowel verbredend als verdiepend is, een stevige intellectuele uitdaging biedt, en interdisciplinaire samenwerking binnen en buiten de faculteit bevordert. Het programma heeft zowel een technisch-wetenschappelijke als een maatschappelijke invalshoek en richt zich op goede, gemotiveerde en veelzijdige studenten die naast hun reguliere bachelor- of masteropleiding graag een extra uitdaging willen aangaan die in de ruime zin verband houdt met hun studiegebied.

Concreet worden binnen een vooraf vastgelegd jaarthema een aantal belangrijke maatschappelijke problemen geïdentificeerd, waarvoor de deelnemende studenten innovatieve en creatieve oplossingen zullen bedenken en/of implementeren, onder meer gebruikmakend van de binnen hun studie opgedane kennis en vaardigheden. De gehanteerde werkvormen alsook de opdrachten wisselen van jaar tot jaar, afhankelijk van wat het beste past bij het thema en de beschouwde probleemstellingen.

Er wordt bij de selectie gestreefd naar een brede mix van interessante profielen. Daarom wordt niet enkel rekening gehouden met studieresultaten, maar zullen ook motivatie, enthousiasme en creativiteit een doorslaggevende rol spelen.

Op termijn heeft de faculteit de ambitie om het facultair excellentieprogramma om te vormen tot een interfacultair honoursprogramma met als doel de studenten in intrinsiek interdisciplinaire teams te laten werken.

Inhoud

Er wordt gewerkt rond een jaarlijks wisselend thema, gelinkt aan de United Nations Sustainable Development Goals (zie <https://sdgs.un.org/goals>), bekeken vanuit een lokale (Gentse, Vlaamse of Belgische) context en vanuit de rol die de ingenieur kan spelen bij het behalen van die doelstelling(en).

Elk jaarthema wordt gedragen door een of meerdere ZAP-leden en hun onderzoeksgroep, die adequate begeleiding en inhoudelijke expertise voorzien.

Volgende jaarthema's werden reeds voorgesteld:

AJ 2021-2022: Engineers for fair institutions

AJ 2022-2023: Het multifunctioneel eiland

AJ 2023-2024: Good health and well-being

Meer informatie over deze voorbije thema's en de trekkers ervan, is te vinden in de uitgebreidere beschrijvingen op de facultaire website.

Voor het academiejaar 2024-2025 wordt als thema "Sport voor iedereen" voorgesteld, onder leiding van prof. Steven Verstockt en zijn team, in samenwerking met Sport Vlaanderen (zie bijlage).

Na het academiejaar 2024-2025 wordt de selectie van het jaarthema overgedragen aan het dagelijks bestuur van het excellentieprogramma, dat erover zal waken om door de jaren heen verschillende ingenieursdisciplines aan bod te laten komen.

Toelatingsvoorwaarden

Het programma kan op dit moment enkel gevolgd worden door studenten met een inschrijving in een van de studieprogramma's van de faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur.

Elke student die minstens het eerste bachelorjaar (industriële ingenieur, burgerlijk ingenieur of burgerlijk ingenieur-architect) volledig heeft afgewerkt kan kandideren. Studenten uit eerste bachelor kunnen ook kandideren, maar hun selectie wordt slechts definitief na slagen voor het volledige eerste modeltraject. Studenten die het eerste bachelorjaar niet gevolgd hebben aan de faculteit, maar een andere vooropleiding genoten, kunnen op basis van dossier ook toegelaten worden tot de selectieprocedure. Hierbij dient de student minimaal reeds 60 ECTS te hebben behaald in een universitaire opleiding.

Een student kan niet tegelijkertijd zowel aan dit excellentieprogramma deelnemen als aan een ander honours- of excellentieprogramma, en zal bij gelijktijdige selectie een keuze moeten maken. Het excellentieprogramma is ook niet combineerbaar met een Erasmusuitwisseling of een ander type van uitwisseling in hetzelfde academiejaar.

Promotie

Het excellentieprogramma wordt breed aangekondigd en gecommuniceerd naar de studenten via infosites, Ufora, lesgevers, monitoraat en trajectbegeleiding. We rekenen in het bijzonder ook op de lesgevers om getalenteerde en gemotiveerde studenten persoonlijk aan te spreken.

Alle nodige informatie, evenals een e-mailadres waarop de kandidaturen worden ingewacht, wordt gepubliceerd op de facultaire website.

Selectie van de kandidaten

Studenten die aan het programma wensen deel te nemen dienen voor de jaarlijkse deadline te kandideren. Een kandidatuur bestaat onder andere uit:

- kort CV met nadruk op de studieloopbaan en studieresultaten (puntenlijsten)
- motivatie om deel te nemen
- de bijdrage die de student denkt te kunnen leveren specifiek met betrekking tot het jaarthema
- vermelding van extracurriculaire activiteiten (muziek-, kunst- of sportbeoefening, engagementen bij andere organisaties, werk- of ondernemingsactiviteiten, etc.)
- vermelding van deelname (voorbij of voorzien) aan honoursprogramma's of uitwisselingen

In functie van het jaarthema en de intensiteit van de begeleiding, legt de selectiecommissie het maximaal aantal te selecteren deelnemers vast (streefgetal tussen 20 en 40 deelnemers).

Uit de inschrijvingen wordt door de selectiecommissie indien nodig een shortlist opgesteld van kandidaten die worden uitgenodigd voor een kort gesprek of bijkomende proef om hun kandidatuur te verdedigen. Na rangschikking van de kandidaten gebeurt de selectie, en wordt zo mogelijk ook een reservelijst voorzien om rekening te houden met geselecteerde studenten die uiteindelijk toch niet zullen slagen (bv. omdat ze niet geslaagd zijn in het eerste bachelorjaar of voorrang geven aan deelname aan andere programma's of (Erasmus)uitwisselingen).

De selectiecriteria omvatten naast studieresultaten en studievoortgang ook motivatie, inzet, creativiteit, veelzijdigheid en het beschikken over vaardigheden met meerwaarde voor het jaarthema. Daarnaast zijn een brede intellectuele belangstelling, sociale en communicatieve vaardigheden en bereidheid tot het verleggen van de eigen grenzen wenselijk. Bovendien wordt er gestreefd naar een diverse groep.

De ingediende dossiers worden vertrouwelijk en met respect voor de privacy behandeld in overeenstemming met de [generieke gedragscode voor de verwerking van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie](#). In het bijzonder worden de ingediende gegevens enkel gebruikt voor de desbetreffende selectieprocedure en worden ze verwijderd eens het jaarthema gestart is.

Inschrijving

De geselecteerde kandidaten schrijven zich in voor het programma via Oasis.
Er is geen studiegeld verschuldigd voor het excellentieprogramma.

Indien in het excellentieprogramma vertrouwelijke informatie aan bod komt, zal aan de studenten gevraagd worden een eenzijdige verklaring van vertrouwelijkheid en overdracht van rechten te ondertekenen. Studenten die dit weigeren zullen in desbetreffend geval niet kunnen deelnemen aan het programma.

Onderwijstaal

De onderwijstaal wordt bepaald in functie van het gekozen jaarthema en kan jaarlijks wijzigen. Voor het academiejaar 2024-25 is de onderwijstaal **het Nederlands**. Het is wel mogelijk dat gastsprekers een andere taal gebruiken.

Organisatie

Het programma loopt telkens gedurende een volledig academiejaar. De activiteiten bestaan enerzijds uit lezingen/workshops door gastsprekers of sitebezoeken die de studenten verplicht moeten voorbereiden en bijwonen, en anderzijds uit het uitwerken van de probleemstelling(en) of opdracht(en) van het jaarthema. Er wordt ernaar gestreefd de studenten te confronteren met uitdagende werkvormen die niet in hun reguliere opleiding aan bod komen. Om die reden kunnen bestaande vakken niet in het excellentieprogramma geïncorporeerd worden. Omgekeerd kunnen studenten ook geen vrijstellingen krijgen voor reguliere opleidingsonderdelen door deelname aan het excellentieprogramma.

Om de cohesie tussen de geselecteerde groep studenten te bevorderen worden ook sociale activiteiten georganiseerd.

Activiteiten (lezingen, workshops, sitebezoeken, sociale activiteiten) en groepswork kunnen georganiseerd worden tijdens

- de zomervakantie voorafgaand aan de start van het academiejaar
- de 24 lesweken van het academiejaar, inclusief weekends en vakantiedagen
- de inhaalweken

Tijdens de examenperiodes worden geen activiteiten gepland. Tijdens de lesweken worden de activiteiten 's avonds georganiseerd na de reguliere lessen. De activiteiten kunnen ook op locatie buiten de universitaire gebouwen plaatsvinden.

Idealiter komen de studenten elke lesweek samen op een vast moment, maar de frequentie kan in functie van het jaarthema of een eventuele groepsindeling aangepast worden. Minstens elke vier lesweken wordt er een feedbackmoment georganiseerd met alle studenten.

Studenten die zich onvoldoende inzetten of gemaakte afspraken niet naleven kunnen uit het programma gezet worden na een unanieme beslissing door het dagelijks bestuur. Zij kunnen nadien niet meer opnieuw kandideren voor een volgend jaarthema, tenzij de ontstane situatie aantoonbaar kan worden verklaard door ziekte of overmacht.

Studietijd

Tijdens de lesweken wordt de tijdsbelasting ingeschat op één avond per week voorbereiding en één avond per week activiteit (al dan niet gesuperviseerd groepswork, lezing, workshop of bezoek). Daarnaast zullen de deelnemers presentaties, teksten, posters en andere output zelfstandig moeten voorbereiden.

In overeenstemming met de universitaire richtlijnen wordt het excellentieprogramma equivalent verklaard aan 15 ECTS.

Evaluatie

Er wordt een finaal jurymoment / eindevent georganiseerd in de inhaalweek van het tweede semester, waarop de studenten hun werk voorstellen aan de hand van een of meerdere presentaties of posters, waarna een expertenjury eindfeedback geeft op het geleverde werk en de examencommissie oordeelt over slagen of niet slagen.

Omdat het excellentieprogramma samenwerking en interdisciplinariteit wil bevorderen, krijgen de geslaagde studenten geen individueel eindresultaat of graad, maar wel een getuigschrift met het facultair logo en ondertekend door de decaan.

Kwaliteitszorg

Op het einde van elk academiejaar wordt een globale bevraging georganiseerd onder de deelnemende studenten. Specifieke activiteiten kunnen ook afzonderlijk geëvalueerd worden. Doel is om de kwaliteit van het programma te bewaken en eventuele pijnpunten te signaleren. De resultaten worden besproken door het dagelijks bestuur, eventueel in overleg met het facultair bestuur. Op basis hiervan kan het huishoudelijk reglement herzien worden.

Samenstelling van de betrokken commissies

Het excellentieprogramma wordt beheerd door een dagelijks bestuur:

Femke De Backere en Femke Ongenae (coördinatoren, vertegenwoordigers opleidingen burgerlijk ingenieur)

Sophie Van Hoecke (vertegenwoordiger opleiding industrieel ingenieur)

Jelle Laverge (vertegenwoordiger opleiding burgerlijk ingenieur-architect)

Dimitri Van Cauwelaert (ATP-onderwijsbegeleider)

Johannes Teerlinck (onderwijsontwikkelaar)

Hennie De Schepper (onderwijsdirecteur, ambtshalve)

De selectiecommissie bestaat uit de leden van het dagelijks bestuur aangevuld met twee van de coördinatoren van het jaarthema.

De examencommissie bestaat uit de leden van het dagelijks bestuur, de coördinatoren van het jaarthema en de begeleiders van de verschillende studentengroepen.

Bijkomende administratieve, praktische en organisatorische ondersteuning:

Charlotte Louwagie, Marion Roels, Mick Deneckere

Tijdslijn:

AJ x-1: selectie van studenten voor AJ x

- bekendmaking jaarthema en lancering oproep voor het einde van het tweede semester
- deadline kandidaatstelling bij het begin van het zomerreces
- selectie eind augustus/ begin september
- start- of teambuildingsactiviteit half september

AJ x: uitwerking jaarthema met geselecteerde studenten

- eindevent in de inhaalweek

AJ x+1: proclamatie tijdens een facultair event